

EVROPSKÝ PARLAMENT

2014 - 2019

Dokument ze zasedání

A8-0045/2015

9.3.2015

ZPRÁVA

o žádosti, aby byl Sergej Stanišev zbaven imunity
(2014/2259(IMM))

Výbor pro právní záležitosti

Zpravodaj: Andrzej Duda

OBSAH

	Strana
NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	6
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	12

NÁVRH ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o žádosti, aby byl Sergej Stanišev zbaven imunity (2014/2259(IMM))

Evropský parlament,

- s ohledem na žádost, aby byl Sergej Stanišev zbaven imunity, kterou dne 24. listopadu 2014 předložilo Nejvyšší státní zastupitelství Bulharské republiky pod referenčním číslem CCAN C-280/2013 a která byla oznámena na plenárním zasedání dne 15. prosince 2014,
 - s ohledem na to, že Sergej Stanišev byl vyslechnut v souladu s čl. 9 odst. 5 jednacího řádu,
 - s ohledem na články 8 a 9 Protokolu č. 7 ke Smlouvě o fungování Evropské unie o výsadách a imunitách Evropské unie a na čl. 6 odst. 2 aktu ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách,
 - s ohledem na rozsudky Soudního dvora Evropské unie ze dne 12. května 1964, 10. července 1986, 15. a 21. října 2008, 19. března 2010, 6. září 2011 a 17. ledna 2013¹,
 - s ohledem na článek 70 Ústavy Bulharské republiky,
 - s ohledem na čl. 5 odst. 2, čl. 6 odst. 1 a článek 9 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A8-0045/2015),
- A. vzhledem k tomu, že Nejvyšší státní zastupitelství Bulharské republiky přeposlalo žádost státního zastupitelství v Sofii o to, aby mohlo pokračovat v trestním řízení proti Sergeji Staniševovi ve věci trestného činu podle čl. 358 odst. 1 ve spojení s čl. 26 odst. 1 bulharského trestního zákoníku;
- B. vzhledem k tomu, že podle článku 8 Protokolu o výsadách a imunitách Evropské unie nesmějí být členové Evropského parlamentu vyšetřováni, zadrženi nebo stíháni pro své názory či hlasování během výkonu své funkce;

¹ Rozsudek ve věci 101/63 *Wagner v. Fohrmann a Krier*, EU:C:1964:28; rozsudek ve věci 149/85 *Wybot v. Faure a další*, EU:C:1986:310; rozsudek ve věci T-345/05 *Mote v. Parlament*, EU:T:2008:440; rozsudek ve spojených věcech C-200/07 a C-201/07 *Marr v. De Gregorio a Clemente*, EU:C:2008:579; rozsudek ve věci T-42/06 *Gollnisch v. Parlament*, EU:T:2010:102; rozsudek ve věci C-163/10 *Patriciello*, EU:C:2011:543; rozsudek ve spojených věcech T-346/11 a T-347/11 *Gollnisch v. Parlament*, EU:T:2013:23.

- C. vzhledem k tomu, že podle článku 9 Protokolu o výsadách a imunitách Evropské unie v průběhu zasedání Evropského parlamentu jeho členové na území vlastního státu požívají imunit přiznávaných členům parlamentu vlastního státu;
- D. vzhledem k tomu, že podle čl. 70 odst. 1 Ústavy Bulharské republiky nemůže být poslanec Národního shromáždění s ohledem na svou imunitu zadržen ani trestně stíhán, kromě případu spáchání trestného činu, a vzhledem k tomu, že v takovém případě je vyžadováno povolení Národního shromáždění či – v případě parlamentních prázdnin – předsedy tohoto shromáždění, kromě případu zadržení při činu; vzhledem k tomu, že podle čl. 70 odst. 2 Ústavy Bulharské republiky povolení k zahájení trestního stíhání není nutné v případě, že poslanec Národního shromáždění vyjádří písemnou formou souhlas s takovým stíháním;
- E. vzhledem k tomu, že rozhodnutí o tom, zda bude poslanec zbaven imunity, či nikoli, je pouze na Parlamentu; vzhledem k tomu, že Parlament může při svém rozhodování o zbavení imunity důvodně zohlednit postoj dotčeného poslance¹;
- F. vzhledem k tomu, že trestný čin, z něhož je Sergej Stanišev obviněn, nemá přímou nebo zjevnou spojitost s výkonem mandátu poslance Evropského parlamentu ani nepředstavuje názor či hlasování během výkonu mandátu poslance Evropského parlamentu pro účely článku 8 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie;
- G. vzhledem k tomu, že vyšetřování, které bylo proti Sergeji Staniševovi vedeno před zahájením soudního řízení, začalo již dlouho před tím, než se stal poslancem Evropského parlamentu, a vzhledem k tomu, že dotyčné řízení proto žádným způsobem nesouvisí s jeho pozicí poslance Evropského parlamentu;
- H. vzhledem k tomu, že v době působení nejdříve ve funkci předsedy vlády a později poslance Národního shromáždění Sergej Stanišev předložil předsedovi Národního shromáždění dvě písemná prohlášení, v nichž vyjádřil souhlas se zahájením trestního řízení proti své osobě v souladu s čl. 70 odst. 2 Ústavy Bulharské republiky;
- I. vzhledem k tomu, že v daném případě neobjevil Parlament žádné důkazy o *fumus persecutionis*, tedy že neexistuje dostatečně závažné a konkrétní podezření, že by se případ zakládal na záměru politicky poškodit daného poslance;
1. rozhodl, aby byl Sergej Stanišev zbaven poslanecké imunity;
 2. pověřuje svého předsedu, aby ihned předal toto rozhodnutí a zprávu příslušného výboru příslušnému orgánu Bulharské republiky a Sergeji Staniševovi.

¹ Věc T-345/05 *Mote v. Parlament* (citace viz výše), bod 28.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

1. Souvislosti

Sergej Stanišev je obviněn, že ve své dřívější funkci předsedy vlády Bulharské republiky v období od 4. listopadu 2005 do 27. července 2009 ztratil sedm dokumentů, které obsahovaly informace představující státní tajemství podle bulharského zákona o ochraně utajovaných informací (dále jen: „zákona o utajovaných informacích“). Pan Stanišev je zejména obviněn z toho, že v rozporu se zavedenými pravidly tyto dokumenty předal, aniž by toto předání bylo řádně zapsáno v registru utajovaných informací Rady ministrů.

Během trestního stíhání bylo uvedeno, že Sergej Stanišev nevěnoval dostatečnou péči postupům týkajícím se uchovávání, předávání a oběhu dokumentů, jak je stanoveno v zákoně o utajovaných informacích a v pravidlech pro jeho provádění a ve vnitřních pravidlech Rady ministrů týkajících se zacházení s utajovanými informacemi. Toto chování představuje trestný čin podle čl. 358 odst. 1 bulharského trestního zákoníku (trestné činy týkající se informací, které představují státní tajemství, a zahraničních utajovaných informací) ve spojení s čl. 26 odst. 1 tohoto zákoníku.

Dne 3. listopadu 2009 zaslal tehdejší nejvyšší státní zástupce Bulharska žádost Národnímu shromáždění o povolení zahájit proti předsedovi vlády Staniševovi trestní řízení. Pan Stanišev sám neprodleně souhlasil se zahájením trestního řízení proti své osobě, neboť předložil předsedovi Národního shromáždění písemné prohlášení v souladu s čl. 70 odst. 2 bulharské ústavy.

Po zahájení trestního řízení v roce 2010 muselo být řízení pozastaveno vzhledem k tomu, že pan Stanišev se mezitím stal poslancem Národního shromáždění a požíval tudíž nového druhu imunity. Pan Stanišev dal opět souhlas s trestním řízením, které bylo proti němu vedeno, a řízení pokračovalo dne 4. listopadu 2013.

Dne 19. prosince 2013 navrhl státní zástupce, aby byl pan Stanišev zproštěn trestněprávní odpovědnosti za trestný čin uvedený v čl. 358 odst. 1 trestního zákoníku s tím, že namísto toho bude udělena správní pokuta podle čl. 78 písm. a) trestního zákoníku. Bylo tudíž zahájeno řízení v režimu správního práva trestního. Avšak poté co byl pan Stanišev zvolen v květnu 2014 poslancem Evropského parlamentu, rozhodl soud vzhledem k jeho nové imunitě o přerušení řízení.

Předseda oznámil na plenárním zasedání dne 15. prosince 2014, že podle čl. 9 odst. 1 jednacího řádu obdržel dopis od bulharského vrchního státního zástupce, kterým žádá

o zbavení poslanecké imunity poslance Sergeje Staniševa, aby mohlo pokračovat trestní řízení, které je proti němu vedeno.

Podle čl. 9 odst. 1 postoupil předseda tuto žádost Výboru pro právní záležitosti. Dne 9. března 2015 byl pan Stanišev vyslechnut ve výboru v souladu s čl. 9 odst. 5 jednacího řádu.

2. Právní předpisy a postupy týkající se imunity poslanců Evropského parlamentu

Články 8 a 9 Protokolu (č. 7) o výsadách a imunitách Evropské unie znějí:

Článek 8

Členové Evropského parlamentu nemohou být vyšetřováni, zadrženi nebo stíháni pro své názory či hlasování během výkonu své funkce.

Článek 9

V průběhu zasedání Evropského parlamentu jeho členové:

- a. na území vlastního státu požívají imunit přiznávaných členům parlamentu vlastního státu,*
- b. na území ostatních členských států nemohou být zadrženi ani soudně stíháni.*

Jsou chráněni imunitou rovněž během cesty na místo zasedání Evropského parlamentu a při návratu z něj.

Imunity se nelze dovolávat v případě přistížení při činu; Evropský parlament je oprávněn svého člena imunity zbavit.

Čl. 6 odst. 1 a článek 9 jednacího řádu Evropského parlamentu znějí:

Článek 6 – Zbavení imunity

- 1. Při výkonu svých pravomocí s ohledem na výsady a imunity Parlament jedná v zájmu zachování své integrity jako demokratického zákonodárného shromáždění*

a zajištění nezávislosti poslanců při plnění jejich povinností. Žádost o zbavení poslanecké imunity se posuzuje v souladu s články 7, 8 a 9 Protokolu o výsadách a imunitách Evropské unie a se zásadami uvedenými v tomto článku.

(...)

Článek 9 – Imunitní řízení

1. Každá žádost o zbavení poslanecké imunity, s níž se příslušný orgán členského státu obrací na předsedu Parlamentu, nebo žádost současného či bývalého poslance o ochranu jeho výsad a imunit je oznámena v plénu a postoupena příslušnému výboru.

Poslanec nebo bývalý poslanec může být zastupován jiným poslancem. Jiný poslanec však nesmí podat žádost bez souhlasu poslance, kterého se týká.

2. Výbor projedná žádosti o zbavení poslanecké imunity nebo žádosti o ochranu výsad a imunit neprodleně, avšak s přihlédnutím k jejich poměrné složitosti.

3. Výbor předloží návrh odůvodněného rozhodnutí, kterým doporučí přijetí či zamítnutí žádosti o zbavení imunity nebo žádosti o ochranu výsad a imunit.

4. Výbor může požádat příslušný orgán o informace nebo odůvodnění, které považuje za nezbytné k tomu, aby mohl zaujmout stanovisko, zda má být poslanec zbaven poslanecké imunity či zda má být jeho imunita ochráněna.

5. Dotyčný poslanec musí dostat příležitost vyjádřit se; může předložit jakékoli jakékoli dokumenty nebo jiné písemné doklady, které považuje za relevantní v dané věci. Může být zastoupen jiným poslancem.

Poslanec nesmí být přítomen rozpravám o žádosti o zbavení jeho poslanecké imunity či o její ochranu, s výjimkou jeho slyšení.

Předseda výboru vyzve poslance k tomu, aby se v uvedený den a v uvedenou dobu k záležitosti vyjádřil. Poslanec se může svého práva na vyjádření vzdát.

Pokud se poslanec v návaznosti na tuto výzvu k vyjádření nedostaví, má se za to, že se svého práva na vyjádření vzdal, pokud nepožádal o to, aby byl ze slyšení v uvedený den a v uvedenou dobu omluven a svou žádost nezdůvodnil. O tom, zda lze žádosti o omluvu vzhledem k uvedeným důvodům vyhovět, rozhoduje předseda výboru. Proti tomuto rozhodnutí není možné se odvolat.

Pokud předseda výboru žádosti o omluvu vyhoví, vyzve poslance, aby se k dané záležitosti vyjádřil v jiný den a v jinou dobu. Jestliže poslanec nedodrží tuto druhou výzvu k vyjádření, postup pokračuje, aniž by byl poslanec vyslechnut. Další žádosti o omluvu či slyšení se již nepřijímají.

(...)

7. Výbor může předložit odůvodněné stanovisko k pravomoci daného orgánu a k přípustnosti žádosti, ale za žádných okolností se nesmí vyslovit o vině nebo o nevině poslance, ani o tom, zda názory nebo činy, které mu jsou přisuzovány, odůvodňují trestní stíhání, a to ani v případě, že se při posuzování žádosti podrobně seznámil se skutkovým stavem daného případu.

(...)

Článek 70 Ústavy Bulharské republiky zní:

(1) Poslanec Národního shromáždění nesmí být s ohledem na svou imunitu zadržen nebo trestně stíhán, kromě případu spáchání trestného činu, a v takové situaci je vyžadováno povolení od Národního shromáždění nebo předsedy Národního shromáždění, probíhají-li právě parlamentní prázdniny. Není vyžadováno žádné povolení v případě, kdy je poslanec zadržen při činu; s takovou událostí musí být Národní shromáždění nebo, probíhají-li prázdniny, předseda Národního shromáždění neprodleně obeznámeni.

(2) Není vyžadováno žádné povolení pro zahájení trestního stíhání v případě, že poslanec Národního shromážděním s ním písemně vyjádří souhlas.

Čl. 358 odst. 1 bulharského trestního zákoníku zní:

Ztráta dokumentů, publikací nebo materiálů obsahujících informace, které se považují za státní tajemství, nebo zahraniční utajované informace získané na základě mezinárodní dohody, již je Bulharská republika smluvní stranou, se trestá odnětím svobody na dobu až dvou let nebo podmíněným trestem.

Čl. 78a odst. 1 bulharského trestního zákoníku zní:

1. Zletilá osoba je soudem osvobozena od trestní odpovědnosti vzhledem k tomu, že uloženým trestem bude pokuta ve výši 500 až 5 000 leva, přičemž jsou současně splněny následující podmínky:

a) za takový trestný čin je stanoveno odnětí svobody na dobu až tří let nebo jiný mírnější trest v případě úmyslného spáchání, nebo odnětí svobody až na dobu pěti let nebo jiný mírnější trest v případě spáchání trestného činu z nedbalosti;

b) pachatel nebyl odsouzen za běžný trestný čin a dosud ještě nebyl osvobozen od trestní odpovědnosti podle tohoto oddílu a dále

c) škoda na majetku způsobená v důsledku trestného činu byla napravena.

3. Odůvodnění navrženého rozhodnutí

Na základě výše uvedených skutečností se na tento případ uplatní článek 9 Protokolu č. 7 o výsadách a imunitách Evropské unie.

Podle tohoto ustanovení požívají poslanci na území vlastního státu imunity přiznávané členům parlamentu vlastního státu. Článek 70 bulharské ústavy mimoto stanoví, že trestní stíhání poslanců Národního shromáždění podléhá předchozímu svolení tohoto shromáždění. Požaduje se proto rozhodnutí Evropského parlamentu, zda stíhání pana Staniševa má pokračovat.

Za účelem rozhodnutí o tom, zda poslanec bude či nebude zbaven imunity, uplatňuje Evropský parlament vlastní důsledné zásady. Jednou z těchto zásad je, že imunity je poslanec zbaven, pokud porušení zákona nijak nesouvisí s výkonem povinností poslance Evropského parlamentu – a tudíž spadá pod článek 9 Protokolu, za předpokladu, že nedošlo k *fumus persecutionis*, tj. k dostatečně závažnému a konkrétnímu podezření, že záležitost je předložena soudu s úmyslem způsobit dotčenému poslanci politickou újmu.

Z výše uvedených skutečností vyplývá, že k údajnému trestnému činu došlo v době, kdy byl pan Stanišev předsedou vlády Bulharska, a pouze v souvislosti s tímto úřadem, a že přípravné vyšetřování bylo již zahájeno dlouho předtím, než se stal poslancem Evropského parlamentu. Z toho vyplývá, že trestní řízení, které by mělo být proti Sergeji Staniševovi zahájeno, nijak nesouvisí s jeho stávající funkcí poslance Evropského parlamentu.

Pan Stanišev mimoto během předcházejících fází vyšetřování již dvakrát udělil svůj písemný souhlas se zahájením trestního řízení proti své osobě, pokud jde o výše uvedené trestné činy. Z vlastního souhlasu pana Staniševa lze vyvodit, že on sám uznává, že zde nedošlo k *fumus persecutionis*.

V souvislosti s výše uvedeným neshledal výbor v tomto případě důkazy o *fumus persecutionis*.

4. Závěr

Na základě výše uvedeného a v souladu s čl. 9 odst. 3 jednacího řádu Výbor pro právní záležitosti doporučuje, aby Evropský parlament zbavil pana Staniševa poslanecké imunity.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	9.3.2015
Výsledek konečného hlasování	+: 19 -: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Joëlle Bergeron, Marie-Christine Boutonnet, Kostas Chrysogonos, Therese Comodini Cachia, Mady Delvaux, Andrzej Duda, Mary Honeyball, Dietmar Köster, Gilles Lebreton, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Evelyn Regner, Pavel Svoboda, József Szájer, Axel Voss
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Mario Borghezio, Heidi Hautala, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Constance Le Grip, Virginie Rozière